

KAREL VAN DEN OEVER, *De Hollandsche Natie voor een Vlaamsche Spiegel*. Roermond, J. J. Rommen en Zonen, 1925.

FREDERIK VAN EEDEN, *Langs den weg*. Idem (zonder jaartal).

Het neemt ons niet voor Karel van den Oever in, dat hij de nagedachtenis van zijn broeder niets anders blijkbaar had aan te bieden dan deze schimpscheuten op Protestantsch Nederland, waarvan de raakheid-af-en-toe volkomen schuil gaat achter een teugellooze grofheid van uitdrukking en een deels slordige, deels bekrompen denkwijze, die aan dit boekje het karakter geven van een waardeloos pamflet. En dat valt te betreuren. „De Hollandsche Natie” mag zich gerust eens in een Vlaamsche spiegel gaan bezien! Alleen: de spiegel moet wezenlijk een spiegel zijn en niet het wanbeeld toonen van dengene die den spiegel in handen houdt!

De opstellen, welke Frederik van Eeden in dezen bundel verzameld heeft, dateeren alle uit de jaren '15 en '16, slechts het laatste, handelend over „Mijn Oovergang tot de Kerk” stamt uit 1923. Zij openen geen nieuwe gezichtspunten en geven voet aan de veronderstelling, dat zijn bekeering niet dien ophef verdient, welke men ervan heeft gemaakt. Reeds het feit van den herdruk dezer artikelen bewijst iets, de inleiding bewijst het nog meer, namelijk, aan den eenen kant, dat Van Eeden gebleven is ondanks zijn bekeering wie hij was: een typische tachtiger figuur, maar... één die zich tenminste levend gehouden heeft; en aan den anderen kant: dat wij van zijn kunstenaarschap weinig waardevols meer zullen hebben te verwachten.

R. H.

L. VAN LANGE, *De donkere Aarde*, roman, Rotterdam, W. L. en J. Brusse's Uitgeversmij., 1924.

De heer Van Lange is ongetwijfeld een kundig man. Hij heeft een goed deel der buitenlandsche litteratuur in zijn zak en hij schrijft met een gemakkelijheid, die hem waarschijnlijk zelf wel het meest zal verbazen. Er is in dezen roman echter nu en dan een toon, een accent dat treft en de veronderstelling wettigt, dat achter deze wat al te groote vaardigheid een talent steekt van beteekenis, dat zich nog ten volle ontplooien moet om los te geraken van de tallooze cerebraliteiten, die zijn opvlucht belemmeren. Laten wij tot zoolang wachten met het doen van nadere voorstellingen!

R. H.

AART ANTONIE, *De oude Vareman en Vier te zamen*; beide uitgegeven door den schrijver.

Het wordt ons alles ondanks den geringen omvang der beide boekjes in den breede uitgemeten: men kan zoo merken, dat de schrijver er aardigheid aan had, dat het „goed ging”. De onsterfelijke Hildebrand verschaftte welwillend de humor en Tachtig leverde de onontbeerlijke beschrijvings-